

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

พจนานุกรมการศึกษาซึ่งมี Good V. (1959) เป็นบรรณาธิการ ได้ให้ความหมายของการมัธยมศึกษาไว้ว่า การมัธยมศึกษา คือ การศึกษาที่วางแผนไว้สำหรับเยาวชนในวัย 12 - 17 ปี เน้นเพื่อให้เป็นเครื่องมือ ให้กับการเรียนรู้ การแสดงออก และทำความเข้าใจกับสภาพความเป็นไป ของชีวิตที่แท้จริงและเป็นการพัฒนาทัศนคติในการคิดค้น นิสัยและสาระอันเกี่ยวกับสังคม ร่างกายและสติปัญญา

แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535 กล่าวว่า การศึกษาระดับมัธยมศึกษา แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนา คุณธรรม ความรู้ ความสามารถ และทักษะต่อจาก ประถมศึกษา ให้ผู้เรียนได้ค้นพบความต้องการ ความสนใจและความถนัดของตนเองทั้งในด้านวิชาการ และวิชาชีพ ตลอดจนมีความสามารถในการประกอบอาชีพการงาน และอาชีพตามควรแก่วัย

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นการศึกษาที่มุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้ศึกษา ตามความถนัด และความสนใจ เพื่อเป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาต่อ ในระดับอุดมศึกษาหรือเพื่อให้เพียงพอแก่การประกอบกรงานและอาชีพที่ตนถนัด ทั้งอาชีพอิสระและรับจ้างรวมทั้งส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนา คุณธรรม จริยธรรมและทักษะทางสังคมที่จำเป็นสำหรับ การประกอบกรงานและอาชีพ และการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีสันติสุข จึงนับได้ว่าโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษาต้องรับภาระที่หนัก ทั้งให้ การศึกษาและอบรมเยาวชนของชาติ ในด้านต่างๆ คือ ความรู้ คุณธรรม จริยธรรม ตลอดจน ด้านอาชีพและที่สำคัญคือ ต้องให้การศึกษา อบรมเด็ก ที่อยู่ในช่วงวัยรุ่น ซึ่งเป็นวัยที่มีการเปลี่ยนแปลง และพัฒนาการด้านต่างๆ คือ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ ด้านสังคมและสติปัญญา จากเด็กเพื่อเข้าสู่วัยผู้ใหญ่ นอกจากนั้นยังต้องคำนึงถึง ความต้องการของเด็กในระดับมัธยมศึกษา หรือวัยรุ่น (รุ่งทิวา จักรกร, 2526) คือ

1. ต้องการความรัก จากบิดา มารดา ผู้ปกครอง ครูและเพื่อนฝูง
2. ต้องการความมั่นคงและปลอดภัย
3. ต้องการอยู่ร่วมกับเพื่อนเป็นกลุ่มสังคมของตนเอง
4. ต้องการให้สังคมยอมรับนับถือ
5. ต้องการความสำเร็จ คือ ต้องการทำอะไรสำเร็จได้รับผลดีตามความปรารถนา

6. ต้องการความอิสระและปกครองตนเอง ได้ตามใจปรารถนา
7. ต้องการที่จะมีความสามารถในการแก้ปัญหาของตนเอง
8. ต้องการที่จะมีความรับผิดชอบต่อตนเอง ต่อครอบครัว ต่อโรงเรียนและต่อสังคมเป็นส่วนรวม
9. ต้องการที่จะมีอาชีพเพื่อจะนำไปสู่การพึ่งตนเองและสร้างหลักฐาน
10. ต้องการที่จะมีสัมพันธ์ภาพกับเพศตรงข้าม
11. ต้องการที่จะมีปรัชญา ซึ่งจะได้ยึดเป็นหลักในการดำเนินชีวิต

ดังนั้นจึงเป็นการยากที่โรงเรียนมัธยมศึกษา จะสามารถอบรมดูแล เยาวชนวัยรุ่นให้มีคุณภาพ สมบูรณ์ครบถ้วน ทั้งในตัวของตัวเองและวัยรุ่นในฐานะเป็นเด็กหรือเยาวชนที่มีคุณภาพของสังคมได้ตามลำพัง ต้องได้รับความร่วมมือจากหลายฝ่ายนอกเหนือไปจากบุคลากรของโรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษาในปัจจุบัน ต้องการความร่วมมือจากชุมชนหรือผู้ปกครองในรูปแบบต่างๆ ประกอบกับรัฐบาลต้องรับภาระในการจัดการศึกษาทั้งส่วนที่เป็นการศึกษาภาคบังคับและไม่ใช่ภาคบังคับ ซึ่งต้องใช้งบประมาณจำนวนมากและงบประมาณของประเทศที่จัดสรรให้กับการจัดการศึกษายังไม่เพียงพอกับความต้องการทั้งในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในระดับมัธยมศึกษาซึ่งยังมีได้เป็นการศึกษาภาคบังคับ และไม่สามารถ ระดมทรัพยากรจากผู้ได้รับการศึกษาโดยตรงให้มีส่วนรับภาระในการจัดการศึกษาเองได้ทำให้รัฐต้องรับภาระ ในส่วนนี้ รายงานผลการวิจัย เรื่อง ประสิทธิภาพของการมัธยมศึกษา ระบุว่า งบประมาณ ที่รัฐบาลจัดสรรให้กับนักเรียนมัธยมศึกษา ต่อ นักเรียน 1 คน เป็นงบลงทุน คนละ 1,420 บาท งบดำเนินการ คนละ 4,141 บาท และในงบดำเนินการเป็นงบเกี่ยวกับเงินเดือนและ ค่าจ้าง 73.5 % (สำนักงานคณะกรรมการ การศึกษาแห่งชาติ, 2531) นอกเหนือจากนั้นโรงเรียนต้องหาวิธีการในการหางบประมาณเพื่อใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอน และพัฒนาด้านอื่น ๆ เอง อย่างไรก็ตามงบประมาณในการจัดการศึกษาระดับมัศึกษาก็ยังไม่เพียงพอ

จากที่กล่าวแล้ว การจัดการศึกษาในระดับมัธยมศึกษาจึงมีปัญหาและอุปสรรค ในการจัดการศึกษาพอสรุปได้ ดังนี้ (สมศักดิ์ ศรีมาโนชน์, 2524)

1. ไม่สามารถจัดโรงฝึกงาน ซึ่งมีความจำเป็นในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา ให้สนองความต้องการของโรงเรียนทั่วไป เนื่องด้วยงบประมาณจำกัด
2. วัสดุ เครื่องมือ และครุภัณฑ์ต่างๆ มีจำกัดไม่เพียงพอ ขาดเครื่องมือ และอุปกรณ์ด้านวิทยาศาสตร์
3. ขาดแคลน ติวเตอร์ แก้อธิ นักเรียน
4. งบประมาณด้านวัสดุ ครุภัณฑ์ ที่ได้รับแต่ละปีน้อยมาก ไม่สมดุลงบกับความต้องการของโรงเรียน

5. เงินค่าตอบแทนต่างๆ สำหรับครู เช่น เบี้ยเลี้ยง ค่าพาหนะ ค่าทำงานล่วงเวลาโอกาสเบิกได้น้อยมาก และเงินหมวดค่าใช้สอยไม่พอที่จะจัดสรรให้ทุกโรงเรียน

ด้วยเหตุผลดังกล่าว รัฐจึงกำหนดนโยบายการศึกษา ระดับมัธยมศึกษาให้สามารถระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ ทั้งจากท้องถิ่น เอกชน องค์กรระหว่างประเทศ เพื่อลงทุนในการจัดตั้งและขยายโรงเรียน ตลอดจนหาข้อมูลและกำหนดมาตรการ เพื่อสนับสนุนให้โรงเรียนสามารถใช้ทรัพยากร โดยเฉพาะทรัพยากรมนุษย์ จากสถานประกอบการของรัฐ เอกชนในท้องถิ่น เพื่อประโยชน์ในการศึกษา และเป็นแหล่งฝึกงานของนักเรียน (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. ม.ป.ป.) จึงทำให้โรงเรียนต่างๆ สนใจที่จะดำเนินการตั้งองค์กรเพื่อสนับสนุน การจัดการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษาในรูปแบบของสมาคมผู้ปกครองและครู ช่วงหลังต่อมาสมาคมผู้ปกครองและครู ได้รับความนิยมนำขึ้นทั้งในโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนรัฐบาล โดยมี วัตถุประสงค์ที่ใกล้เคียงกัน พอสรุปได้ดังนี้ (ชำนาญ รูปเล็ก, 2529)

1. เพื่อส่งเสริมสวัสดิภาพเด็กและวัยรุ่น ทั้งที่บ้านและในโรงเรียน
2. เพื่อยกระดับชีวิตในครอบครัว
3. เพื่อช่วยเหลือทางด้านกฎหมาย การดูแล การให้สวัสดิการเพื่อเด็กและเยาวชน
4. เพื่อให้บ้านและโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด เพื่อให้พ่อแม่ และครู ได้ร่วมมือกันเพื่อดูแลเด็ก
5. เพื่อพัฒนาการทำงานร่วมกัน ระหว่างนักการศึกษาและผู้นำชุมชน เพื่อช่วยเหลือในด้านร่างกาย จิตใจ สังคม การศึกษาและศาสนา

เมื่อเวลาผ่านไป วัตถุประสงค์ของสมาคมผู้ปกครองและครูก็มีแนวโน้มเปลี่ยนแปลงไปบ้างตามสภาพความต้องการของแต่ละแห่ง สมาคมผู้ปกครองและครูบางแห่งจะพัฒนาและสามารถให้การสนับสนุนโรงเรียนได้เป็นอย่างดี และสมาคมผู้ปกครองและครูบางแห่งก็ได้รับความร่วมมือจากสมาชิกน้อยลงทำให้บทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครูที่มีต่อโรงเรียนมีมากบ้างน้อยบ้างตามการเปลี่ยนแปลง

สาเหตุประการหนึ่งที่ทำให้บทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครูลดลง คือ การเปลี่ยนแปลงตำแหน่งผู้บริหารของทั้งสมาคมและผู้บริหารโรงเรียนตามวาระ หมายถึง ผู้บริหารโรงเรียนจะมีการโยกย้ายสลับเปลี่ยนตำแหน่ง ตามนโยบายของกรมสามัญศึกษาทุก ๆ 4 ปี แต่อาจจะมากหรือน้อยกว่าบ้างตามความเหมาะสม และกรรมการบริหารของสมาคมก็จะมีวาระการทำงาน ตามระเบียบของแต่ละสมาคมผู้ปกครองและครู ส่วนมากจะอยู่ระหว่าง 1 - 3 ปี เมื่อครบวาระการทำงานจะต้องเลือกคณะกรรมการชุดใหม่ จากปรากฏการณ์นี้ ทำให้ผู้บริหารโรงเรียนและคณะกรรมการของสมาคมผู้ปกครองและครูที่เปลี่ยนแปลงเข้ามารับตำแหน่งแทน มีความเข้าใจในหลักการและวัตถุประสงค์ของสมาคมแตกต่างกันไปจากผู้เริ่มจัดตั้ง ทำให้บทบาทของบางสมาคมผู้ปกครองและครูเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม และถ้าผู้บริหาร

โรงเรียนและกรรมการของสมาคมผู้ปกครองและครูขาดการประสานงานที่ดี จะทำให้บทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครูที่มีต่อโรงเรียนจะลดลงหรือเปลี่ยนแปลงไปจากเดิม

นอกจากนี้พบว่าสาเหตุอีกประการหนึ่งที่ทำให้วัตถุประสงค์ของสมาคมผู้ปกครองและครูเปลี่ยนแปลงไปก็เพราะสภาพทางเศรษฐกิจและสังคมทำให้ผู้บริหารโรงเรียนพยายามขอความร่วมมือจากผู้ปกครอง บทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครูที่พบในปัจจุบันจึงเน้นในลักษณะของการบริจาควัสดุและครุภัณฑ์ต่างๆมากกว่า การให้ความร่วมมือด้านการแลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดและประสบการณ์ระหว่างผู้ปกครองและครูหรือการแก้ไขปัญหาการเรียนของนักเรียน (ชำนาญ รูปเล็ก, 2529)

จึงเห็นได้ว่า สมาคมผู้ปกครองและครูมีบทบาทสำคัญที่จะช่วยพัฒนาโรงเรียน พัฒนาการศึกษาของเยาวชนให้เจริญก้าวหน้ามีคุณภาพ โดยเฉพาะโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีโครงการศึกษาภาคบังคับ ได้รับงบประมาณสนับสนุนน้อย เงินบำรุงการศึกษาที่เก็บได้จากผู้เรียนก็ไม่เพียงพอ ที่จะพัฒนาการเรียน การสอนและพัฒนาโรงเรียนในด้านต่างๆ ด้วยเหตุนี้สมาคมผู้ปกครองและครู จึงมีความสำคัญต่อโรงเรียนและถ้าสมาคมผู้ปกครองและครูกำหนดทิศทางหรือเป้าหมายการบริหารงาน ให้สอดคล้องกับการบริหารงานของโรงเรียนตามกรอบงานงานที่กรมสามัญศึกษากำหนด ซึ่งมีงานหลัก 6 งาน ได้แก่ การบริหารงานวิชาการ การบริหารงานธุรการ การบริหารงานปกครอง การบริหารงานบริการ การบริหารงานโรงเรียนกับชุมชนและ การบริหารงานทั่วไป (กรมสามัญศึกษา, 2532) ย่อมจะทำให้โรงเรียนมัศึกษามีปัจจัยสนับสนุน การบริหารงานในโรงเรียนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น

จากข้อมูลที่กล่าวแล้วข้างต้นผู้วิจัยเห็นว่า การศึกษาบทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร จะมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการปฏิบัติงานของสมาคมผู้ปกครองและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ประกอบกับผู้วิจัยเป็นข้าราชการสังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จึงสนใจที่จะศึกษาการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์และกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครูเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและความคาดหวังของกลุ่มบุคคลดังกล่าวต่อบทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร สำหรับเป็นข้อมูลปรับบทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนมัธยมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ และกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ และกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู เกี่ยวกับบทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ขอบเขตของการวิจัย

1 การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาบทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครู ตามการรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์และกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงกับความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์และกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครูเกี่ยวกับบทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

2 การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาบทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครูตามกรอบแนวคิดที่สภาผู้ปกครองและครูแห่งประเทศไทย ได้กำหนดบทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครูไว้ ดังนี้ (สภาผู้ปกครองและครูแห่งประเทศไทย, 2530)

2.1 การส่งเสริมความเข้าใจอันดี แลกเปลี่ยนความรู้ ความคิดเห็น และประสบการณ์ระหว่างผู้ปกครองและครู

2.2 การให้ความช่วยเหลือและร่วมมือในการศึกษาของนักเรียน การแก้ปัญหาเกี่ยวกับนักเรียนและอบรมนักเรียนให้ดีขึ้น

2.3 การส่งเสริมสวัสดิการของนักเรียน ครูและสมาชิก

2.4 การให้ผู้ปกครองมีส่วนร่วมในกิจการของโรงเรียน

2.5 การให้ความร่วมมือประสานงานกับองค์การ สมาคม มูลนิธิและบุคคลภายนอก

ประโยชน์ของการวิจัย

1. ได้ข้อมูลเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของสมาคมผู้ปกครองและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร
2. ผลของการวิจัย จะเป็นประโยชน์ในการพิจารณาทบทวนบทบาทที่ปฏิบัติจริงและบทบาทที่คาดหวังของสมาคมผู้ปกครองและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา

ในกรุงเทพมหานคร

คำนิยามที่ใช้ในการวิจัย

สมาคมผู้ปกครองและครู หมายถึง องค์กรที่เป็นนิติบุคคลที่ตั้งขึ้นในโรงเรียนด้วยความร่วมมือของผู้ปกครอง ครูอาจารย์เพื่อให้ความช่วยเหลือโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

บทบาท หมายถึง หน้าที่ของสมาคมผู้ปกครองและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ตามภาระหน้าที่ที่สภาผู้ปกครองและครูแห่งประเทศไทย กำหนดขึ้น เพื่อเป็นแนวการดำเนินงานของสมาคมผู้ปกครองและครู

บทบาทที่ปฏิบัติจริง หมายถึง หน้าที่ที่สมาคมผู้ปกครองและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัด กรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ได้ปฏิบัติอยู่จริงตามบทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครู

บทบาทที่คาดหวัง หมายถึง หน้าที่ที่สมาคมผู้ปกครองและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ควรปฏิบัติตามบทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครู

อาจารย์ หมายถึง ผู้ปฏิบัติหน้าที่งานสอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร

ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ตำแหน่งผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายธุรการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายปกครอง และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายบริการ

กรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู หมายถึง ตัวแทนของผู้ปกครองและครูที่ได้รับการคัดเลือกให้เป็นผู้ทำหน้าที่บริหารงานของสมาคมผู้ปกครองและครู โดยมีนายกสมาคมผู้ปกครองและครูเป็นหัวหน้าและมีกรรมการตำแหน่งอื่นๆ ตามข้อบังคับของสมาคมผู้ปกครองและครู ตามความเหมาะสม คือ อุปนายกสมาคม เลขาธิการ เภรวัณญิกและประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาข้อมูลประกอบด้วยกลุ่มประชากรที่เป็น ผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์และกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่จัดตั้งสมาคมผู้ปกครองและครู จำนวน 101 โรงเรียนมีรายละเอียด ดังนี้ คือ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 505 คน อาจารย์ 14,755 คนและกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู จำนวน 1,515 คน รวมประชากรทั้งสิ้น 16,755 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่

1.2.1 กลุ่มผู้บริหารโรงเรียน โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ใน กรุงเทพมหานคร ใช้ตารางการสุ่มตัวอย่างของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง 217 คน

1.2.2 กลุ่มอาจารย์ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ใช้ตารางการสุ่มตัวอย่าง ของ Krejcie and Morgan (1970) ได้กลุ่มตัวอย่าง 375 คน

1.2.3 กลุ่มกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงโรงเรียนละ 2 คน คือ นายกสมาคมผู้ปกครองและครู 1 คน และกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครูที่มีได้เป็น ครู อาจารย์ ในโรงเรียนนั้นๆอีก 1 คน รวมกลุ่มตัวอย่าง 88 คน

1.2.4 สุ่มตัวอย่างโรงเรียนมัธยมศึกษา โดยการสุ่มอย่างง่าย ด้วยการจับสลาก ซึ่งใช้จำนวนผู้บริหารโรงเรียน ตามข้อ 1.2.1 เป็นตัวกำหนด ได้โรงเรียนกลุ่มตัวอย่าง 44 โรงเรียน

รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ 680 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่เกี่ยวกับการปฏิบัติจริงของสมาคมผู้ปกครองและครู และบทบาทที่คาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์และกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครูที่มีต่อบทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครู โดยใช้แบบสอบถามฉบับเดียวกัน มี 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามมีลักษณะเป็นแบบเลือกตอบ

ตอนที่ 2 การรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์และกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครู เกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของสมาคมผู้ปกครองและครู และความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์และกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อบทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครู มีลักษณะเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้ตอบแบบสอบถาม ทั้ง 3 กลุ่ม ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ไปยังโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างทั้ง 44 โรงเรียน เมื่อตอบแบบสอบถามแล้วส่งคืนผู้วิจัยทางไปรษณีย์

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ใช้วิธีหาค่าความถี่และหาค่าร้อยละ

ตอนที่ 2 การรับรู้ของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์และกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครูเกี่ยวกับบทบาทที่ปฏิบัติจริงของสมาคมผู้ปกครองและครูและความคาดหวังของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์และกรรมการสมาคมผู้ปกครองและครูโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในกรุงเทพมหานคร ที่มีต่อบทบาทของสมาคมผู้ปกครองและครู ใช้วิธีหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

5. การนำเสนอข้อมูล

นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ในรูปของตารางประกอบความเรียง

ลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย

จะเสนอผลการวิจัย ตามลำดับดังนี้

บทที่ 1 บทนำ ประกอบด้วย ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา วัตถุประสงค์ของการวิจัย ขอบเขตของการวิจัย ประโยชน์ของการวิจัย คำนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย และลำดับขั้นในการเสนอผลการวิจัย

บทที่ 2 วรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แนวคิดเกี่ยวกับสมาคมผู้ปกครองและครู และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย วัตถุประสงค์ของการวิจัย ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การสร้างเครื่องมือ การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ประกอบด้วย ลำดับการเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล และสรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

รายการอ้างอิง

ภาคผนวก